

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 261 2363,
faks. (8 5) 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2019-08-

Nr.

DĖL PATIKSLINTO LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO PATEIKIMO

Susisiekimo ministerija, vykdydama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. rugpjūčio 20 d. tarpinstitucinio pasitarimo sprendimus, įvertino Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2019 m. rugpjūčio 14 d. išvadoje Nr. NV-2366 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. balandžio 28 d. nutarimo Nr. 478 „Dėl Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ projekto (TAP Nr. 19-1294 TAIS Nr. 19-6062(3))“ (toliau – išvada) ir Teisingumo ministerijos Teisės sistemos grupės pateiktas pastabas ir pasiūlymus ir teikia atsižvelgiant į juos patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. balandžio 28 d. nutarimo Nr. 478 „Dėl Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ (toliau – Nutarimas Nr. 478) projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Pažymime, kad Nutarimo projektas darbo tvarka suderintas su Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės ir Teisingumo ministerijos atstovais.

Dėl išvados 5 punkte pateikto siūlymo objektyviai pagrįsti Nutarimo projektu siūloma nustatyti skirtingą teisinį reguliavimą dėl ataskaitų pateikimo ir vertinimo terminų priklausomai nuo to, kuriam subjektui, t. y. savivaldybei arba jos įgaliotai įstaigai, Lietuvos transporto saugos administracijai (toliau – LTSA), yra pateikiama ataskaita, pažymime, kad skirtingą teisinį reguliavimą Nutarimo projektu siūloma nustatyti įvertinus tai, kad savivaldybės ar jos įgaliotos įstaigos ir LTSA vertinamų ataskaitų skaičius labai skiriasi: savivaldybės ar jos įgaliotos įstaigos per mėnesį vertina 1, 2 vežėjų ataskaitas, o LTSA per mėnesį vertina daugiau kaip 120 vežėjų ataskaitų. Įvertinus savivaldybės ar jos įgaliotos įstaigos darbo vertinant ataskaitas apimtį, Nutarimo projektu yra siūloma nustatyti vėlesnį ataskaitų pateikimo savivaldybei ar jos įgaliotai įstaigai terminą (iki mėnesio, einančio po ataskaitinio mėnesio 10 dienos) ir trumpesnį ataskaitų, pateiktų savivaldybei ar jos įgaliotai įstaigai, vertinimo, sprendimo kompensuoti (atlyginti) vežėjo išlaidas (negautos pajamos), kurias vežėjas patyrė per ataskaitinį kalendorinį mėnesį, priėmimo terminą (iki mėnesio, einančio po ataskaitinio mėnesio 22 dienos). Papildomai pažymime, kad ataskaitų, pateiktų savivaldybei ar jos įgaliotai įstaigai, vertinimo ir sprendimų dėl vežėjo išlaidų (negautų pajamų) kompensavimo (atlyginimo) terminus ilginti, siekiant juos suvienodinti su ataskaitų, pateiktų LTSA, vertinimo ir sprendimų dėl vežėjo išlaidų (negautų pajamų) kompensavimo (atlyginimo) terminais netikslinga, kadangi tokiu atveju 4–8 darbo dienomis vėliau būtų kompensuojamos apie 60 vežėjų išlaidos (negautos pajamos).

Nutarimo projekto tikslas:

1) optimizuoti valstybės institucijų, kurios iš valstybės biudžeto kompensuoja (atlygina) vežėjų išlaidas (negautas pajamas), susijusias su transporto lengvatų taikymu, veiklą ir pavesti vykdyti šią veiklą vienai valstybės institucijai;

2) užtikrinti Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatyme (toliau – Įstatymas) ir Nutarime Nr. 478 nustatyto teisinio reguliavimo dėl vežėjų, turinčių teisę į išlaidų (negautų pajamų) dėl keleiviams taikytų važiavimo keleiviniais traukiniais lengvatų kompensavimą, nuoseklumą;

3) patikslinti vežėjų patirtų išlaidų (negautų pajamų) kompensavimo procedūrą;

4) atlikti kitus redakcinio pobūdžio pakeitimus.

Dėl valstybės institucijų, kurios iš valstybės biudžeto kompensuoja (atlygina) vežėjų išlaidas (negautas pajamas), susijusias su transporto lengvatų taikymu, veiklos optimizavimo

Pagal Keleivinio transporto vežėjų išlaidų (negautų pajamų), susijusių su transporto lengvatų taikymu, kompensavimo (atlyginimo) tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 478 „Dėl Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo įgyvendinimo“, (toliau – Aprašas) nuostatas vežėjų išlaidas (negautas pajamas), susijusias su transporto lengvatų taikymu, iš valstybės biudžeto kompensuoja dvi valstybės institucijos: Valstybinė kelių transporto inspekcija prie Susisiekimo ministerijos (toliau – VKTI), po reorganizacijos – LTSA – vežėjų išlaidas (negautas pajamas) dėl keleiviams taikytų važiavimo tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais lengvatų ir Susisiekimo ministerija – vežėjų išlaidas (negautas pajamas) dėl keleiviams taikytų važiavimo keleiviniais traukiniais lengvatų.

Taigi, dvi valstybės institucijos atlieka panašias funkcijas – vertina vežėjų pateiktas ataskaitas apie parduotus su nuolaida važiavimo keleiviniais traukiniais bilietus ir ataskaitas apie parduotus su nuolaida važiavimo tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais bilietus (toliau – ataskaitos), prireikus vežėjo įmonės patalpose tikrina ataskaitoje pateiktus duomenis, teikia paraiškas dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžete atitinkamoje programoje numatytų biudžeto lėšų gavimo. Duomenys apie pastaraisiais metais lengvatinėmis sąlygomis pervežtus keleivius ir suteiktas kompensacijas pateikiami 1 lentelėje. Joje taip pat pateikiama informacija apie vietinio susisiekimo geležinkelių maršrutais pervežtų keleivių skaičių (vežėjai autobusais tokių duomenų neteikia).

	2016 m.	2017 m.	2018 m.	Iš viso
<i>Tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais</i>				
Lengvatinėmis sąlygomis pervežtų keleivių skaičius (tūkst.)	3 299,5	3 203,1	3 110,2	9 612,8
Atlyginta važiavimo nuolaidų suma (tūkst. eurų)	8 736,2	8 808,1	9 023,3	26 567,6
<i>Geležinkelių transportu</i>				
Lengvatinėmis sąlygomis pervežtų keleivių skaičius (tūkst.)	1 197,2	1 195	1 206,3	3 598,5
Atlyginta važiavimo nuolaidų suma (tūkst. eurų)	2 222,9	2 633	2 852,2	7 708,1
Vietinio susisiekimo geležinkelių maršrutais pervežtų keleivių skaičius (tūkst.)	3 579,6	3 615,7	4 299,9	11 495,2

1 lentelė. 2016–2018 m. tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais ir geležinkelių transportu lengvatinėmis sąlygomis pervežtų keleivių skaičius ir atlyginta nuostolių suma

Manytina, kad minėtą vežėjų išlaidų (negautų pajamų), susijusių su transporto lengvatų taikymu, kompensavimo veiklą būtų efektyviau vykdyti vienai valstybės institucijai, todėl siekiant optimizuoti Susisiekimo ministerijos veiklą, Nutarimo projektu siūloma perduoti Susisiekimo ministerijai pagal jai pavestas vykdyti funkcijas nebūdingą vežėjų išlaidų (negautų pajamų) dėl keleiviams taikytų važiavimo keleiviniais traukiniais lengvatų kompensavimo veiklą vykdyti LTSA

kaip priežiūros institucijai, t. y. sutelkti vienoje valstybės institucijoje vežėjų išlaidų (negautų pajamų), susijusių su transporto lengvatų taikymu, kompensavimo iš valstybės biudžeto veiklą.

Dėl teisinių sąlygų kompensuoti (atlyginti) AB „Lietuvos geležinkeliai“ dukterinės bendrovės ir kitų geležinkelio įmonių (vežėjų), teikiančių keleivių, bagažo vežimo geležinkelių transportu paslaugas, išlaidas (negautas pajamas) dėl keleiviams taikytų važiavimo keleiviniais traukiniais lengvatų sudarymo

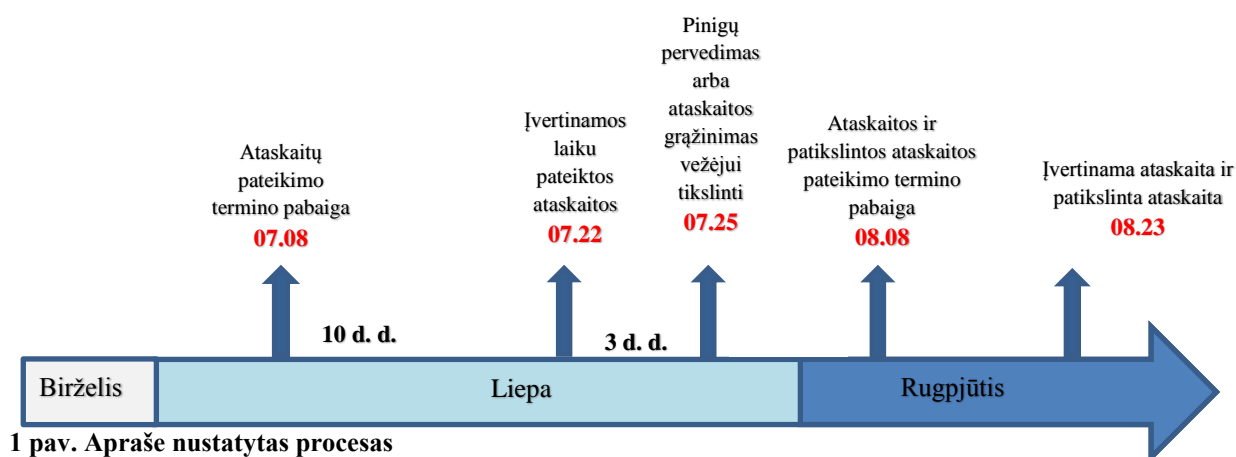
Įstatymo 8 straipsnyje nustatyta, kad *vežėjų išlaidos (negautos pajamos), susijusios su lengvatų taikymu, kompensuojamos (atlyginamos) pagal su jais sudarytas sutartis iš valstybės ir savivaldybių biudžetų Vyriausybės nustatyta tvarka*. Aprašo 4 punkte nustatyta, kad kompensuojamos tik AB „Lietuvos geležinkeliai“ kaip vežėjo išlaidos (negautos pajamos) dėl keleiviams taikytų važiavimo keleiviniais traukiniais lengvatų.

Įvertinus tai, kad keleivių, bagažo vežimo geležinkelių transporto paslaugų rinka Lietuvos Respublikoje yra liberalizuota, Nutarimo projektu siūloma nustatyti, kad vežėjas, turintis geležinkelio įmonės (vežėjo) licenciją ir teikiantis keleivių, bagažo geležinkelių transportu paslaugas, turi teisę kreiptis dėl išlaidų (negautų pajamų) dėl keleiviams taikytų važiavimo keleiviniais traukiniais lengvatų kompensavimo.

Dėl vežėjų patirtų išlaidų (negautų pajamų) kompensavimo procedūrų patikslinimo

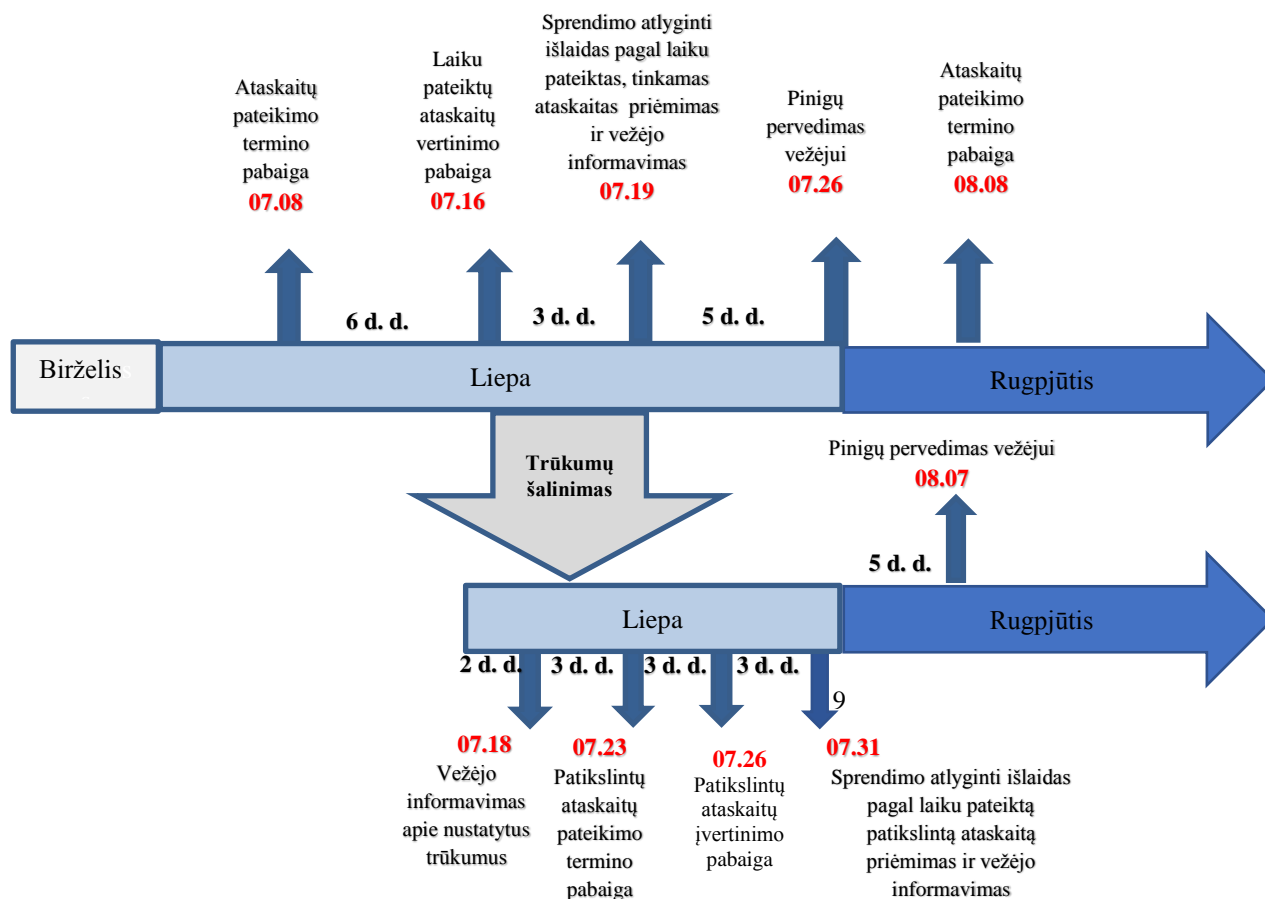
Vežėjų patirtų išlaidų (negautų pajamų) kompensavimo tvarka (žr. 1 pav.) Apraše reglamentuota fragmentiškai: nustatytas terminas, iki kurio vežėjai turi pateikti ataskaitas apie su nuolaida parduotus bilietus (toliau – ataskaitos), nustatytas terminas, iki kurio įvertinamos ataskaitos, terminas, per kurį lėšos pervedamos vežėjui, terminas, per kurį ataskaitų formų neatitinkančios, nevisiškai užpildytos, nepasirašytos, su skaičiavimo ir kitokiomis įforminimo klaidomis pateiktos ataskaitos grąžinamos vežėjui, taip pat nustatyta, kad vežėjo patikslinta ataskaita turi būti teikiama kartu su kito ataskaitinio kalendorinio mėnesio ataskaitomis.

Be to, Apraše nėra nustatyti terminai, per kuriuos gali būti kreipiamasi į vežėjus dėl papildomų ataskaitų ir dokumentų, kurių pagrindu sudarytos ataskaitos, pateikimo arba tikrinami reikiami dokumentai vežėjų įmonės patalpose.

1 pav. Apraše nustatytas procesas

Siekiant sudaryti teises sąlygas vežėjui pagal nustatytus trūkumus patikslintą ataskaitą pateikti savarankiškai, o ne tik kartu su kito ataskaitinio kalendorinio mėnesio ataskaita, ir taip sudaryti teises sąlygas laiku pagal nustatytus trūkumus patikslintą ataskaitą pateikusiam vežėjui išlaidas (negautas pajamas) kompensuoti kitą mėnesį, einantį po mėnesio, kurį buvo pateikta patikslinta ataskaita, taip pat užtikrinti teisinio reguliavimo tikrumą ir apibrėžtumą, Nutarimo projektu siūloma patikslinti vežėjų patirtų išlaidų (negautų pajamų) kompensavimo tvarką (žr. 2 pav.):

2 pav. Nutarimo projektu siūlomas nustatyti procesas

1) patikslinti ataskaitų vertinimo tvarką ir nustatyti, kad savivaldybės ar jų įgaliotos įstaigos, LTSA gautas ataskaitas įvertina per 6 darbo dienas nuo ataskaitų pateikimo termino pabaigos ir:

- jeigu įvertinusios ataskaitas nustato, kad ataskaitoje pateikti visi duomenys, ataskaita pasirašyta vežėjo įmonės vadovo ar jo įgalioto asmens, ataskaitoje pateikti duomenys yra teisingi, priima sprendimą kompensuoti (atlyginti) vežėjo išlaidas (negautas pajamas) ir apie šį sprendimą raštu praneša vežėjui per 3 darbo dienas nuo ataskaitų įvertinimo termino pabaigos;

- jeigu įvertinusios ataskaitas nustato, kad ataskaitoje pateikti ne visi duomenys, ataskaita nepasirašyta vežėjo įmonės vadovo ar jo įgalioto asmens, ataskaitoje pateikti duomenys yra klaidingi, per 2 darbo dienas nuo ataskaitų įvertinimo termino pabaigos vežėją raštu informuoja apie nustatytus trūkumus ir nurodo terminą šiems trūkumams pašalinti;

2) nustatyti patikslintų pagal nurodytus trūkumus ataskaitų vertinimo, sprendimo dėl išlaidų (negautų pajamų) kompensavimo (atlyginimo) pagal patikslintas ataskaitas tvarką ir nurodyti, kad:

- vežėjo pagal nustatytus trūkumus patikslinta ataskaita, jeigu ji pateikta per 3 darbo dienas, pakartotinai įvertinama per 3 darbo dienas nuo patikslintos ataskaitos gavimo dienos ir motyvuotas sprendimas kompensuoti (atlyginti) vežėjo išlaidas (negautas pajamas), jeigu nustatoma, kad nustatyti trūkumai buvo pašalinti, pagal patikslintą ataskaitą priimamas ir apie šį sprendimą raštu pranešama vežėjui per 3 darbo dienas nuo patikslintos ataskaitos įvertinimo termino pabaigos;

- jeigu patikslinta ataskaita pateikta vėliau nei po 3 darbo dienų, patikslinta ataskaita vertinama kartu su kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį gaunama patikslinta ataskaita, vertinamomis ataskaitomis;

3) nustatyti pavėluotai pateiktų ataskaitų vertinimo tvarką – nurodyti, kad ataskaitos, kurias vežėjai pateikia po nustatyto ataskaitų pateikimo termino, vertinamos kitą mėnesį, einantį po mėnesio, kurį gaunama tokia ataskaita;

4) nustatyti, kokiais atvejais savivaldybė ar jos įgaliota įstaiga, LTSA turi teisę prašyti vežėją pateikti dokumentų, kurių pagrindu sudarytos ataskaitos, kopijas ir (arba) atlikti dokumentų, kurių pagrindu sudarytos ataskaitos, vežėjų įmonių patalpose patikrinimą (toliau – patikrinimas), taip pat nustatyti terminą, per kurį savivaldybė ar jos įgaliota įstaiga, LTSA turi įvertinti dokumentus, kurių pagrindu sudarytos ataskaitos, ir (ar) atlikti patikrinimą, jeigu tokį patikrinimą buvo nuspręsta atlikti;

5) nustatyti, kokių veiksmų turi imtis savivaldybė ar jos įgaliota įstaiga, LTSA, jeigu vežėjas nepateikia savivaldybei arba jos įgaliotai įstaigai, LTSA jos prašomų dokumentų, kurių pagrindu sudarytos ataskaitos, kopijų, nesudaro sąlygų atlikti patikrinimo arba savivaldybei arba jos įgaliotai įstaigai, LTSA įvertinus vežėjo pateiktą dokumentų, kurių pagrindu sudarytos ataskaitos, kopijas ir (arba) atlikus patikrinimą nustatoma, kad vežėjo išlaidos (negautos pajamos) nėra tinkamos kompensuoti;

6) detaliam reglamentuoti permokos (nepriemokos) grąžinimo (išskaičiavimo) ar sumokėjimo vežėjui procesą.

Dėl redakcinio pobūdžio pakeitimų

1) Atsižvelgiant į 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojusio Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 5, 7 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7¹ straipsniu įstatymo nuostatas, reglamentuojančias teisės į lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją realizavimą, taip pat siekiant teisinio reguliavimo konkretumo patikslinti Nutarimo projekto preambulę ir Nutarimo projekto 2.2 papunktyje ir 3 punkte nurodytiems asmenims nustatytus įgaliojimus dėl dokumentų (pažymėjimų), kuriais suteikiama teisė atitinkamiems Įstatyme nurodytiems asmenims įsigyti važiavimo bilietą su nuolaida, pavyzdžių pateikimo;

2) patikslinti Aprašo pavadinimą ir reguliavimo dalyką; pažymėtina, kad pagal Įstatymo 8 straipsnį kompensuojamos *vežėjų išlaidos (negautos pajamos), susijusios su lengvatų taikymu*, o Apraše vartojama sąvoka „keleivinio transporto vežėjas“ Įstatyme ar kituose transporto veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nėra vartojama ar apibrėžta;

3) nustatyti, kad Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Įstatyme ir Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekse;

4) patikslinti valstybės institucijos, kompensuojančios vežėjų išlaidas (negautos pajamas) dėl keleiviams taikytų važiavimo tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais lengvatų, pavadinimą pasikeitus VKTI pavadinimui po reorganizacijos ir nustatyti, kad šias vežėjų išlaidas (negautos pajamas) kompensuoja LTSA, atitinkamai patikslinti valdžios institucijos, kuriai teikiamos atitinkamos ataskaitos, pavadinimą.

Dėl Nutarimo projekto nuostatų įsigaliojimo datos

Siekiant sudaryti teises sąlygas kompensuoti AB „Lietuvos geležinkeliai“ dukterinės bendrovės išlaidas (negautos pajamas) dėl keleiviams taikytų važiavimo keleiviniais traukiniais lengvatų, jeigu tokios išlaidos šiais metais būtų patirtos, siūloma, kad Nutarimo projektu keičiamo Aprašo 4 punkto nuostatos įsigaliotų nuo Nutarimo projekto paskelbimo, o Nutarimo projekto nuostatos, susijusios su vežėjų išlaidų (negautų pajamų) dėl keleiviams taikytų važiavimo keleiviniais traukiniais lengvatų kompensavimo veiklos perdavimu LTSA, – nuo 2020 m. sausio 1 d.

Atkreiptinas dėmesys, kad Nutarimo projektu keičiamame Apraše siūloma tikslinti pavyzdines ataskaitų apie parduotus su nuolaida bilietus formas ir atsisakyti reikalavimo šias formas pasirašyti vežėjo įmonės vyriausiajam finansininkui (būhalterui), taip pat sudaroma galimybė minėtas formas pasirašyti vežėjo įmonės įgaliotam asmeniui, o ne tik vežėjo įmonės vadovui. Be to,

Nutarimo projektu keičiamame Apraše siūloma atsisakyti įpareigojimo vežėjams teikti papildomas ataskaitas, siekiant pagrįsti ataskaitų apie parduosus su nuolaida bilietus duomenų teisingumą. Remiantis atliktais skaičiavimais dėl minėtų informacinių įpareigojimų supaprastinimo, administracinė našta vežėjams per kalendorinius metus sumažėja apie 12 517,44 Eur.

Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus, kadangi Nutarimo projektas nepatenka į minėtų taisyklių reguliavimo sritį.

Nutarimo projektas atitinka Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 234 punkto nuostatą *Siekiant mažinti administracinę naštą verslui ir visuomenei, ir toliau bus atsisakoma perteklinio reglamentavimo, gerinama teisės aktų kokybė, stiprinamas valstybės institucijų tarpusavio bendradarbiavimas, konsoliduojama ir tobulinama valstybinę priežiūrą vykdančių institucijų sistema.*

Nutarimo projektu Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos neįgyvendinamos.

Pritarus Nutarimo projektu siūlomiems pakeitimams bus nustatytas aiškus, nuoseklus vežėjų patirtų išlaidų (negautų pajamų) kompensavimo mechanizmas, aiškių ir konkrečių terminų nustatymas užtikrins vežėjų subjektyvių teisių apsaugą ir gynimą, bus sudarytos sąlygos vežėjui greičiau kompensuoti jo patirtas išlaidas (negautas pajamas).

Nutarimo projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo reikalavimus. Nutarimo projekte terminų, vertintinų Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo nustatyta tvarka, nėra.

Nutarimo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Nutarimo projektas įtakos kriminogeninei situacijai, korupcijai neturės.

Nutarimo projektas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje ir Susisiekimo ministerijos interneto svetainėje. Visi suinteresuoti asmenys galėjo pateikti pastabas ir pasiūlymus per 10 darbo dienų nuo Nutarimo projekto paskelbimo. Atskirų konsultacijų su visuomene nebuvo.

Nutarimo projektas buvo derintas su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Finansų ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Teisingumo ministerija, LTSA, Lietuvos savivaldybių asociacija, AB „Lietuvos geležinkeliai“, Lietuvos pramonininkų konfederacija, Lietuvos nacionaline vežėjų automobiliais asociacija „Linava“, Lietuvos keleivių vežimo asociacija ir Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centru.

Nutarimo projektą parengė l. e. Susisiekimo ministerijos Vandens ir geležinkelių transporto politikos grupės (vadovas – Andrius Šniuolis, tel. 239 3926, el. paštas andrius.sniuolis@sumin.lt) vyresniojo patarėjo pareigas Jurgita Norkienė (tel. 239 3964, el. paštas jurgita.norkiene@sumin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas ir jo lyginamasis variantas, 11 lapų.
2. Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaita, 3 lapai.
3. Derinimo pažyma, 4 lapai

Susisiekimo ministras

Jaroslav Narkevič